

Vlaamse Arbeidsrekening.

Raming van de bevolking naar socio-economische positie.
Basis- en detailtabellen

Update 2018

juli 2020

Ruben De Smet

Juli 2020

Methodologie

Steunpunt Werk

Vlamingenstraat 83 postbus 3552 - 3000 Leuven

T:+32 (0)16 32 32 39

STEUNPUNTWERK@KULEUVEN.BE

www.steunpuntwerk.be

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Bevolking

- 1.1. Concept
- 1.2. Bronstatistieken
- 1.3. Harmonisatie

2. Beroepsbevolking

- 2.1. Concept

3. Werkloze beroepsbevolking

- 3.1. Concept
- 3.2. Bronstatistieken
- 3.3. Harmonisatie

4. Werkende beroepsbevolking

- 4.1. Concept
- 4.2. Bronstatistieken
 - 4.2.1. RSZ-statistieken naar woonplaats
 - 4.2.2. RSVZ
- 4.3. Harmonisatie
- 4.4. Bijschattingen
 - 4.4.1. PWA-werknemers
 - 4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO
 - 4.4.3. Uitgaande grensarbeid
 - 4.4.4. Internationale tewerkstelling (vanaf 2017)
- 4.5. Eindcorrecties

5. Niet-beroepsactieve bevolking

- 5.1. Concept
- 5.2. Bronstatistieken
- 5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2018

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

- 7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en regime
 - 7.1.1. Bron
 - 7.1.2. Definities
 - 7.1.3. Tabellen
 - 7.1.4. Integratie
- 7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut
 - 7.2.1. Bron
 - 7.2.2. Definities
 - 7.2.3. Tabellen
 - 7.2.4. Integratie

Lijst tabellen

Tabel 1.	Componenten en conceptuele definities Vlaamse Arbeidsrekening
Tabel 2.	Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 3.	Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 4.	Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2018)
Tabel 5.	Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 6.	Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 7.	Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 8.	Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)
Tabel 9.	Internationale tewerkstelling (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)
Tabel 10.	Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2 ^{de} kwartaal 2017)
Tabel 11a/11b.	Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 12a/12b.	Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; 2018)
Tabel 13a/13b.	Bevolking (15-64 jaar / 20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)

Inleiding

Een arbeidsrekening is een raamwerk voor het integreren van arbeidsmarktstatistieken: een intern consistente raming van kernvariabelen met betrekking tot de arbeidsmarkt. In de arbeidsrekening wordt bestaande arbeidsmarktinformatie in een logisch geheel van op elkaar aansluitende gegevens geïntegreerd met duidelijk gedefinieerde begrippen en identiteitsrelaties. De primaire doelstelling van dit integratieproces bestaat er in om op een systematische wijze inzicht te bieden in de toestand en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (Herremans, 2007).

Tabel 1 geeft een overzicht van de voornaamste componenten die we in de Vlaamse arbeidsrekening behandelen: de bevolking naar socio-economische positie, de binnenlandse werkgelegenheid, de jobs, de vacatures en de vestigingen. De conceptuele definities dienen als leidraad bij het uitvoeren van de Vlaamse arbeidsrekening. Ze vormen het vertrekpunt voor het uitwerken van de methodologie en de concrete invulling van de arbeidsrekening. Voor de uitvoering van de Vlaamse arbeidsrekening vertrekken we van het jaar 2006 als nulmeting.

Tabel 1. Componenten en conceptuele definities Vlaamse arbeidsrekening

Component	Definitie
Bevolking naar socio-economische positie	Totale bevolking Niet-beroepsactieve bevolking Beroepsbevolking Werkloze beroepsbevolking Werkende beroepsbevolking
Binnenlandse werkgelegenheid	Personen die in België / het Vlaams Gewest wonen Inwoners die niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job of niet actief op zoek zijn naar werk Inwoners die ofwel werken ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. Inwoners die niet werken, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk Inwoners die werken
Jobs	Arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in personen of arbeidsvolume
Vacatures	Vervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen = arbeid die ingezet wordt in Belgische / Vlaamse vestigingen, uitgedrukt in arbeidsplaatsen
Vestigingen	Onvervulde arbeidsplaatsen in Belgische / Vlaamse vestigingen
	In België / Vlaanderen gevestigde productie-eenheden

Bron: Herremans, 2007

In het voorjaar van 2008 werd de nulmeting van de bevolking naar socio-economische positie gelanceerd. Hierbij ging het om gegevens met betrekking tot het jaargemiddelde van 2006. De methodologie van de raming van de bevolking naar socio-economische positie alsook de raming van meer gedetailleerde gegevens over de werkenden wordt uitvoerig beschreven in de WSE-rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: detailtabellen nulmeting 2006'.¹

De methodologie van de nulmeting 2006 werd aangehouden bij de berekening van de update van de gegevens voor 2007 tot en met 2017. Voorliggend rapport zal zich voornamelijk toespitsen op een aantal verfijningen en aanpassingen in deze methodologie. In 2017 werd een extra bron toegevoegd. Het gaat om cijfers van BISA over de internationale werknemers die niet bij RSZ gekend zijn (zie 4.4.4).

¹ Beide rapporten zijn te downloaden via www.steunpuntwerk.be in de rubriek Publicaties (publicatietype 'Methodologie')

Voordien ontbraken die gegevens in de administratieve statistieken omdat er geen volledige en betrouwbare brondata voor bestond. Bij de berekeningen met betrekking tot 2018, die identiek verliepen aan de berekeningen voor 2006, wordt verwezen naar de methodologische rapporten over de nulmeting 2006.

Bij de berekeningen worden telkens vier stappen doorlopen: (1) selectie van bronstatistieken, (2) harmonisatie, (3) bijschattingen en (4) eindcorrecties.

Stap 1. Selectie bronstatistieken

Een eerste stap bij het uitwerken van de arbeidsrekening is de selectie van de meest nauwkeurige statistieken voor het meten van (een subcategorie van) de componenten. De geselecteerde bronstatistieken leveren de basisgegevens van waaruit de raming opgesteld wordt.

Stap 2. Harmonisatie

De bronstatistieken voldoen niet steeds aan de begrippen en identiteitsrelaties zoals vooropgesteld in het concept van de Vlaamse arbeidsrekening. De harmonisatie houdt in dat we corrigeren voor verschillen in populaties, definities, classificaties, meetmomenten en kenmerken. In deze stap toetsen we de gegevens uit de bronstatistieken aan de populaties, definities e.d. zoals beschreven in het concept van de arbeidsrekening. Op basis hiervan werken we een methodologie uit voor het aanpassen of harmoniseren van de primaire gegevens.

Stap 3. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de kernvariabelen of componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingmethoden.

Stap 4. Eindcorrecties

Een laatste stap betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles.

1. Bevolking

1.1. Concept

De bevolking bestaat uit alle personen die in België / het Vlaams Gewest wonen.

1.2. Bronstatistieken

De bronstatistiek wordt gevormd door de bevolkingsstatistieken van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium). Op basis van informatie uit het Rijksregister van natuurlijke personen, levert deze bronstatistiek onder meer een verdeling van de totale bevolking volgens geslacht, leeftijd en gemeente van de woonplaats.

1.3. Harmonisatie

De statistieken zijn beschikbaar per 1 januari van elk jaar, opgesplitst volgens gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De cijfers per 1 januari worden omgerekend naar een jaargemiddelde. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006. In tabel 2 geven we de cijfers weer van de harmonisatie van de Vlaamse en Belgische bevolking in 2018.

Tabel 2. Berekening van het gemiddeld aantal inwoners (Vlaams Gewest en België; 2018)

Totaal		Vlaams Gewest	België
1 januari 2018		6 552 967	11 376 070
1 januari 2019		6 589 069	11 431 406
jaargemiddelde 2018	= (1 januari 2018 + 1 januari 2019) / 2	6 571 018	11 403 738
15-64 jaar		Vlaams Gewest	België
1 januari 2018		4 176 394	7 317 774
1 januari 2019		4 184 022	7 333 004
jaargemiddelde 2018	= (1 januari 2018 + 1 januari 2019) / 2	4 180 208	7 325 389

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium)

2. Beroepsbevolking

2.1. Concept

De beroepsbevolking bestaat uit personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en tijdens een referentieperiode ofwel aan het werk zijn ofwel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk. We maken een onderscheid tussen de werkloze en de werkende beroepsbevolking.

3. Werkloze beroepsbevolking

3.1. Concept

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode geen werk hebben, maar wel beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk.

3.2. Bronstatistieken

De bronstatistieken zijn de drie gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstanties: VDAB, FOREM en Actiris. Hun data over de niet-werkende werkzoekenden worden verzameld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

De niet-werkende werkzoekenden zijn de werkzoekenden met de hoogste graad van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en bestaan uit vier categorieën:

- (1) De **werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA)**. Het gaat hier om de werklozen die voldoen aan de toelaatbaarheids- en toekenningsvoorwaarden enerzijds met betrekking tot de volledige werkloosheidsuitkeringen op basis van vroegere arbeidsprestaties en anderzijds met betrekking tot wacht- of werkloosheidsuitkeringen op basis van gedane studies. Ze zijn verplicht ingeschreven als werkzoekende voor een voltijdse betrekking.
- (2) De **werkzoekende jongeren in Beroepsinschakelingstijd (BIT)** (cf. schoolverlaters). Jongeren die hun studies beëindigd hebben, moeten – vooraleer ze recht hebben op een inschakelingsuitkering (waarna ze tot categorie (1) behoren) – een beroepsinschakelingstijd van 12 maanden doorlopen.
- (3) De **vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Dit zijn werkzoekenden die geen recht op uitkeringen hebben, maar die zich als werkzoekende laten inschrijven.
- (4) **Andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden**. Het gaat hier om de werkzoekenden ten laste van het OCMW, de werkzoekenden die geregistreerd zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, de werkzoekenden in deeltijds onderwijs en de van het recht op uitkering uitgesloten werkzoekenden.

3.3. Harmonisatie

We tellen de personen die op de laatste dag van de maand bij een publieke bemiddelingsdienst ingeschreven zijn als niet-werkende werkzoekenden (nwwz). De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Deze berekeningen verliepen analoog aan de methodologie van

de nulmeting 2006. In tabel 3 geven we de cijfers weer van de harmonisatie voor het Vlaams gewest en België in 2018.

Tabel 3. Berekening van het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/18		208 921	512 912
28/feb/18		205 109	505 226
31/mrt/18		198 234	491 837
30/apr/18		192 610	480 019
31/mei/18		184 676	464 006
30/jun/18		183 636	463 822
31/jul/18		205 852	520 556
31/aug/18		207 164	524 973
30/sep/18		199 155	508 001
31/okt/18		192 003	496 992
30/nov/18		186 336	483 600
31/dec/18		186 686	483 123
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '18	$(31 \text{ januari '18} + 28 \text{ februari '18} + 31 \text{ maart '18}) / 3$	204 088	503 325
gemiddelde 2de kwartaal '18	$(30 \text{ april '18} + 31 \text{ mei '18} + 30 \text{ juni '18}) / 3$	186 974	469 282
gemiddelde 3de kwartaal '18	$(31 \text{ juli '18} + 31 \text{ augustus '18} + 30 \text{ september '18}) / 3$	204 057	517 843
gemiddelde 4de kwartaal '18	$(31 \text{ oktober '18} + 30 \text{ november '18} + 31 \text{ december '18}) / 3$	188 342	487 905
Stap 2			
jaargemiddelde 2018	$(\text{gemiddelde 1ste kwartaal '18} + \text{gemiddelde 2de kwartaal '18} + \text{gemiddelde 3de kwartaal '18} + \text{gemiddelde 4de kwartaal '18}) / 4$	195 865	494 589

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt Werk)

4. Werkende beroepsbevolking

4.1. Concept

De werkende beroepsbevolking bestaat uit alle personen van 15 jaar en ouder die in België / het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode betaalde arbeid verrichten. Ook diegenen die tijdelijk afwezig zijn van het werk, maar onder een formele arbeidsovereenkomst ressorteren, behoren tot de werkende beroepsbevolking (bijvoorbeeld bij ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie).

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) **Loontrekkenden** - De loontrekkenden zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) **Zelfstandigen** - De zelfstandigen zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken en zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) **Helpers** - De helpers zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

De informele werknemers (zwartwerk) omvatten we voorlopig niet in de Vlaamse arbeidsrekening. Er bestaat voornamelijk nog geen stabiele en gevalideerde methode om deze categorie van werknemers op een coherente manier te integreren in de Vlaamse arbeidsrekening tot op niveau van de gemeenten.

4.2. Bronstatistieken

4.2.1. RSZ statistieken naar woonplaats

De voornaamste bronstatistieken voor de raming van het aantal loontrekkenden worden gevormd door de statistieken naar woonplaats van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)². Voor de raming van de werkende beroepsbevolking in de arbeidsrekening wordt gebruik gemaakt van de kenmerken leeftijd, geslacht en hoofdverblijfplaats.

² Vanaf 2017 heeft de RSZ de inning van de sociale zekerheidsbijdragen van de werknemers tewerkgesteld bij de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, overgenomen van de RSZPPO/DIBISS. Hierdoor wordt, ondanks het gebruik van RSZ PPO data, enkel nog naar de RSZ als bron verwezen.

4.2.2. RSVZ

Voor de telling van het aantal zelfstandigen en helpers gebruiken we de gegevens van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) als bronstatistiek, meer bepaald de telling van de aangesloten verzekeringsplichtigen. Iemand is verzekeringsplichtig wanneer het sociaal statuut der zelfstandigen op hem van toepassing is wegens de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige of helper.

Een zelfstandige wordt door het RSVZ gedefinieerd als iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut verbonden te zijn. Een helper wordt gedefinieerd als iedere persoon die een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover hem door een arbeidsovereenkomst te zijn verbonden. Er worden telkens drie hoedanigheden onderscheiden. Men kan zijn activiteit als zelfstandige of helper uitoefenen in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen.

Correctie zelfstandigen en helpers na pensioen

Bij de berekening van het aantal zelfstandigen en helpers na pensioen stelt zich een probleem. De meeste zelfstandigen en helpers na pensioen zijn ouder dan 65 jaar. Echter, we vermoeden dat sommige zelfstandigen en helpers na pensioen zich in dit statuut bevinden hoewel ze niet meer actief zijn. Ze zijn vergeten zich uit te schrijven bij de RSVZ of het is voordeliger om ingeschreven te blijven bij de RSVZ.

Om hiervoor te corrigeren doen we een beroep op de RSVZ-statistieken naar inkomen, en kiezen ervoor om alle zelfstandigen/helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar én die een inkomen hebben dat gelijk is aan nul, te elimineren uit de telling. Hierdoor benaderen we beter het effectief aantal zelfstandigen en helpers na pensioen. Het nadeel is dat de aanduiding 'inkomen gelijk aan nul' ook kan inhouden dat de zelfstandige/helper in kwestie verlieslatend is en daardoor onterecht niet wordt meegeteld. Echter, we vermoeden dat dergelijke situaties zich nauwelijks voordoen bij zelfstandigen en helpers na pensioen die ouder zijn dan 65 jaar en dat de 'onterechte verwijderingen' tot een minimum worden herleid.

4.3. Harmonisatie

De statistieken van RSZ en RSVZ werden op dezelfde manier geharmoniseerd als in de berekeningen van de nulmeting 2006. Tabellen 4 en 5 geven een overzicht van de cijfers. In een latere stap worden deze statistieken verder gecorrigeerd op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de KSZ (zie paragraaf 4.5).

Tabel 4. Aantal werkenden (15-64 jaar) bij RSZ, RSZPPO en RSVZ (België en Vlaams Gewest; 2018)

		Woonplaats België	Woonplaats Vlaams Gewest
4de kwartaal 2017	Gekend bij RSZ	3 414 972	2 156 421
	Gekend bij RSZPPO	360 812	188 053
	Gekend bij RSVZ	980 321	610 238
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	661 495	407 715
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	248 084	155 978
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	11 839	8 483
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	49 669	32 770
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 819	4 990
	<i>Helper na pensioen</i>	415	302
1ste kwartaal 2018	Gekend bij RSZ	3 430 599	2 165 568
	Gekend bij RSZPPO	360 332	187 361
	Gekend bij RSVZ	985 641	613 831
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	664 421	409 834
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	250 570	157 698
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	12 100	8 697
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	49 337	32 370
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 781	4 915
	<i>Helper na pensioen</i>	432	317
2de kwartaal 2018	Gekend bij RSZ	3 444 550	2 171 872
	Gekend bij RSZPPO	359 916	187 515
	Gekend bij RSVZ	990 960	617 423
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	667 348	411 953
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	253 056	159 417
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	12 360	8 911
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	49 006	31 970
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 742	4 841
	<i>Helper na pensioen</i>	450	332
3de kwartaal 2018	Gekend bij RSZ	3 457 869	2 182 962
	Gekend bij RSZPPO	360 986	187 325
	Gekend bij RSVZ	996 280	621 016
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	670 274	414 072
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	255 541	161 137
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	12 621	9 125
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	48 674	31 570
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 704	4 766
	<i>Helper na pensioen</i>	467	346
4de kwartaal 2018	Gekend bij RSZ	3 467 284	2 187 161
	Gekend bij RSZPPO	362 275	187 368
	Gekend bij RSVZ	1 001 599	624 608
	<i>Zelfstandige in hoofdberoep</i>	673 200	416 191
	<i>Zelfstandige in bijberoep</i>	258 027	162 856
	<i>Zelfstandige na pensioen</i>	12 881	9 339
	<i>Helper in hoofdberoep</i>	48 342	31 170
	<i>Helper in bijberoep</i>	8 665	4 691
	<i>Helper na pensioen</i>	484	361

Bron: RSZ, RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 5. Berekening van het aantal zelfstandigen en helpers (15-64 jaar) naar hoedanigheid per kwartaal (Vlaams Gewest en België; 2018)

(15-64 jaar)	Berekening	Eindresultaat	
		België	Vlaams Gewest
Zelfstandigen in hoofdberoep			
31/dec/17		661 495	407 715
31/dec/18		673 200	416 191
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	667 348	411 953
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	664 421	409 834
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	670 274	414 072
Zelfstandigen in bijberoep			
31/dec/17		248 084	155 978
31/dec/18		258 027	162 856
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	253 056	159 417
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	250 570	157 698
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	255 541	161 137
Zelfstandigen na pensioen			
31/dec/17		11 839	8 483
31/dec/18		12 881	9 339
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	12 360	8 911
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	12 100	8 697
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	12 621	9 125
Helpers in hoofdberoep			
31/dec/17		49 669	32 770
31/dec/18		48 342	31 170
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	49 006	31 970
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	49 337	32 370
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	48 674	31 570
Helpers in bijberoep			
31/dec/17		8 819	4 990
31/dec/18		8 665	4 691
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	8 742	4 841
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	8 781	4 915
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	8 704	4 766
Helpers na pensioen			
31/dec/17		415	302
31/dec/18		484	361
30/jun/18	(31 december 2017 + 31 december 2018) / 2	450	332
31/mrt/18	(31 december 2017 + 30 juni 2018) / 2	432	317
31/sept/18	(30 juni 2018 + 31 december 2018) / 2	467	346

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4. Bijschattingen

De bronstatistieken geven vaak geen volledige omschrijving van de componenten uit de arbeidsrekening. In de derde stap van het integratieproces corrigeren we voor populatieverschillen door de ontbrekende gegevens bij te schatten aan de hand van secundaire statistieken of andere ramingsmethoden.

4.4.1. PWA-werknemers

Elke gemeente moet (eventueel samen met andere gemeenten) een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) oprichten. Dit agentschap is, in samenwerking met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), bevoegd voor de organisatie en de controle van activiteiten die men niet aantreft in de reguliere arbeidscircuits. Verder zijn de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen ook bevoegd om buurtwerken of -diensten te leveren.

De PWA-werknemers zijn dus eigenlijk werkenden, maar zijn omwille van de manier waarop hun werk wordt gefinancierd en georganiseerd niet gekend via de bronstatistieken. Zij moeten daarom op een andere manier bij geschat worden. Dit gebeurt via statistieken van de RVA. Hierin worden alle personen geteld die op de laatste dag van de maand bij de RVA gekend zijn als PWA-werknemer. Als werkend tellen we enkel de personen die een volledige vrijstelling hebben en zich dus niet moeten inschrijven als niet-werkend werkzoekende³. De cijfers zijn opgesplitst naar gemeente, geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. De gegevens op de laatste dag van de maand worden omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden. Deze berekeningen verliepen analoog aan de berekeningen van het aantal niet-werkende werkzoekenden (zie paragraaf 3.3). In tabel 6 geven we de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België in 2018.

Tabel 6. Berekening van het gemiddeld aantal PWA-werknemers (met een volledige vrijstelling) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)

(15-64 jaar)	Berekening	Vlaams Gewest	België
31/jan/18		1 067	1 752
28/feb/18		1 035	1 697
31/mrt/18		1 031	1 726
30/apr/18		1 015	1 718
31/mei/18		960	1 656
30/jun/18		952	1 657
31/jul/18		943	1 659
31/aug/18		924	1 622
30/sep/18		908	1 621
31/okt/18		884	1 610
30/nov/18		894	1 622
31/dec/18		890	1 637
Stap 1			
gemiddelde 1ste kwartaal '18	(31 januari '18 + 28 februari '18 + 31 maart '18) / 3	1044	1725
gemiddelde 2de kwartaal '18	(30 april '18 + 31 mei '18 + 30 juni '18) / 3	976	1677

³ Zie <https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/t22> voor meer informatie.

gemiddelde 3de kwartaal '18	(31 juli '18 + 31 augustus '18 + 30 september '18) / 3	925	1634
gemiddelde 4de kwartaal '18	(31 oktober '18 + 30 november '18 + 31 december '18) / 3	889	1623
Stap 2 jaargemiddelde 2018	(gemiddelde 1ste kwartaal '18 + gemiddelde 2de kwartaal '18 + gemiddelde 3de kwartaal '18 + gemiddelde 4de kwartaal '18) / 4	959	1 665

Bron: RVA (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.2. Studenten bij RSZ en bij RSZPPO

Studenten die tewerkgesteld zijn met een schriftelijke overeenkomst voor studenten en die enkel onderworpen zijn aan een solidariteitsbijdrage, zijn niet gekend via de bronstatistieken van RSZ. Zij moeten als bijschatting opgenomen worden.

Sinds 1 januari 2017 voorziet de regelgeving voor studentenarbeid een jaarlijks contingent van 475 werkuren met verminderde sociale zekerheidsbijdragen, ongeacht de periode waarin deze worden gewerkt. Tussen 1 januari 2013 en 31 december 2016 voorzag de regelgeving een jaarlijks contingent van 50 werkdagen, voor 1 januari 2013 waren het maximaal 23 dagen gedurende de zomermaanden (het derde kwartaal) en 23 verspreid over de overige drie kwartalen. Vanaf 2017 hebben studenten dus de mogelijkheid weer meer uren te presteren en dit heeft een impact op het gemiddeld aantal studenten per kwartaal, omdat de methodologie rekening houdt met het maximale toegelaten arbeidsvolume.

Deze aanpassing in de regelgeving heeft ook geleid tot een aanpassing van de methodologie om de studentenarbeid te berekenen. Om de studenten te berekenen doen we een beroep op gegevens van RSZ. Het gaat daarbij om de som van alle studenten met een studentencontract die in de loop van het kwartaal bij RSZ of RSZPPO gekend waren. Om dubbeltellingen te vermijden met de reguliere tewerkstelling, gemeten op de laatste kwartaaldag, nemen we enkel de studenten in beschouwing die op de laatste dag van het kwartaal niet gekend zijn in een ander statuut.⁴ De cijfers zijn per kwartaal beschikbaar, opgesplitst naar geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en gemeente.

Om te komen tot een gemiddeld aantal studenten per kwartaal wordt rekening gehouden met het maximum toegelaten aantal van 475 werkuren studentenarbeid op jaarbasis, wat aan een referentiewerkdag van 7,6 uur 62,5 dagen betekent. Hierbij wordt het contingent van 62,5 werkdagen verdeeld over de vier kwartalen à rato van het aantal getelde studenten in de loop van deze kwartalen. Deze toegekende ('toegelaten') uren per kwartaal worden vervolgens afgezet op het totaal aantal uren in elk kwartaal van een voltijdse werknemer. En die verhouding zal vervolgens worden toegepast om de raming te maken van het gemiddeld aantal studenten per kwartaal.

Bijvoorbeeld: 35% van alle studenten die in de loop van de vier kwartalen 2018 gekend waren bij RSZ tellen we in het derde kwartaal van dat jaar. Bijgevolg gaan we er van uit dat globaal genomen 21,6 van de 62,5 dagen werden verricht in dit kwartaal ($62,5 \times 0,35 = 21,7$). Om het gemiddeld aantal studenten in het derde kwartaal – dat 92 werkdagen telt – te berekenen wordt de verhouding $21,7/92$ toegepast op het totaal aantal studenten dat *gedurende* dit kwartaal geteld werd, namelijk: $373\,926 \times (21,7/92) = 88\,365$ (tabel 7).

⁴ Variabele stat2=0

Op basis van de gemiddelde aantallen voor de vier kwartalen wordt tot slot een jaargemiddelde berekend als het gemiddelde van de vier kwartaalgemiddelden. In tabel 7 geven we de cijfers weer voor het Vlaams gewest en België in 2018.

Tabel 7. Berekening van het gemiddeld aantal studenten bij RSZ en RSZPPO (15-64 jaar) per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest en België; 2018)

		Vlaams Gewest		België	
		RSZ	RSZPPO	RSZ	RSZPPO
Aantal studenten (met enkel een studentencontract)					
gedurende het 1ste kwartaal 2018		139 179	2 983	210 676	4 790
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar)</i>		<i>(20%)</i>	<i>(11%)</i>	<i>(20%)</i>	<i>(11%)</i>
<i>(a)</i>					
gedurende het 2de kwartaal 2018		168 202	4 396	257 255	7 009
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar)</i>		<i>(24%)</i>	<i>(16%)</i>	<i>(24%)</i>	<i>(16%)</i>
<i>(b)</i>					
gedurende het 3de kwartaal 2018		240 956	16 241	373 926	27 618
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar)</i>		<i>(35%)</i>	<i>(60%)</i>	<i>(35%)</i>	<i>(62%)</i>
<i>(c)</i>					
gedurende het 4de kwartaal 2018		150 051	3 426	233 076	5 457
<i>(% van het totaal aantal studenten gedurende het jaar)</i>		<i>(21%)</i>	<i>(13%)</i>	<i>(22%)</i>	<i>(12%)</i>
<i>(d)</i>					
Totaal 2018		698 388	27 046	1 074 933	44 874
<i>(%)</i>		<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>	<i>(100%)</i>
Aantal toegelaten dagen (62,5 in totaal)					
1ste kwartaal		12,2	6,7	12,2	6,7
2018	<i>62,5 dagen * (a)</i>				
2de kwartaal		15,0	9,8	15,0	9,8
2018	<i>62,5 dagen * (b)</i>				
3de kwartaal		21,7	38,5	21,7	38,5
2018	<i>62,5 dagen * (c)</i>				
4de kwartaal		13,6	7,6	13,6	7,6
2018	<i>62,5 dagen * (d)</i>				
		62,5	62,5	62,5	62,5
Stap 1: raming gemiddeld aantal studenten per kwartaal					
1ste kwartaal	gedurende 1ste kwartaal * (12,2/90) of	18 943	221	28 674	355
2018	(6,7/90)				
2de kwartaal	gedurende 2de kwartaal * (15,0/91) of	27 647	472	42 285	752
2018	(9,8/91)				
3de kwartaal	gedurende 3de kwartaal * (21,7/92) of	56 942	6 791	88 365	11 547
2018	(38,5/92)				
4de kwartaal	gedurende 4de kwartaal * (13,6/92) of	22 103	283	34 333	451
2018	(7,6/92)				
Stap 2: raming jaargemiddelde aantal studenten					
jaargemid-	(gem. 1ste kwartaal '18 + gem. 2de	31 409	1 942	48 414	3 276
delde '18	kwartaal '18 + gem. 3de kwartaal '18 +				
	gem. 4de kwartaal '18) / 4				

Bron: RSZ (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.3. *Uitgaande grensarbeid*

Personen met een woonplaats in België en een werkplaats in het buitenland vormen de uitgaande grensarbeid en behoren als dusdanig ook tot de werkende beroepsbevolking. Toch zijn deze personen niet gekend in de bronstatistieken. Immers, de bronstatistieken baseren zich op de aangiften van de werkgevers met activiteit in België. Indien de werkgever zich in het buitenland bevindt, valt hij niet onder het Belgische sociale zekerheidssysteem en is hij niet gekend in de bronstatistieken. Bijgevolg moet de uitgaande grensarbeid als bijschatting worden opgenomen. We nemen enkel de uitgaande grensarbeid naar de buurlanden op.

Volgens het zogenaamde ‘werklandprincipe’ betaalt een werknemer sociale bijdragen in het land waar hij werkt. Wie dus in een ander EER-land of Zwitserland werkt en in België woont, betaalt zijn sociale bijdragen in die lidstaat. Om in België ook medische verzorging te genieten, moet de werknemer bij zijn buitenlandse ziekenfonds een formulier E106 aanvragen. Is het werkland Luxemburg, dan moet er een ander formulier aangevraagd worden, namelijk het formulier BL1. De formulieren E106 of BL1 die het buitenlandse ziekenfonds afgeleverd heeft, moeten aan het Belgische ziekenfonds overgemaakt worden. De personen die dergelijk formulier overmaken aan een Belgisch ziekenfonds, zijn gekend in de statistieken van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV), op basis van gegevens van het Nationaal Intermutualistisch College (NIC).

In de nulmeting van 2006 werd voor de grensarbeid naar Duitsland, Frankrijk en Luxemburg gebruik gemaakt van alternatieve bronnen. Dit omdat de RIZIV-statistieken niet steeds een volledig of voldoende gedetailleerd beeld geven van de uitgaande grensarbeid. Echter, de praktijk leerde dat het verschil tussen de totale uitgaande grensarbeid berekend uitsluitend op basis van het RIZIV enerzijds en berekend op basis van de alternatieve bronnen in combinatie met het RIZIV anderzijds relatief beperkt is. Bovendien is de toelevering van statistieken van de alternatieve bronnen waarvan sprake niet steeds verzekerd. De statistieken van het RIZIV worden met vaste regelmaat toegeleverd en passen binnen de idee van een administratieve telling van de werkende beroepsbevolking. Bijgevolg hebben we ervoor gekozen om vanaf 2007 uitsluitend met RIZIV-statistieken te werken.

Een tweede aanpassing met betrekking tot de berekening van de uitgaande grensarbeid betreft het meetmoment. Indien we de methodologie van de nulmeting zouden volgen, dienen we te beschikken over data per 30 juni 2019 om een jaargemiddelde voor 2018 te berekenen. Echter, gezien de latere timing waarop deze statistieken beschikbaar zouden komen, werd er voor geopteerd om vanaf 2007 te werken met de RIZIV-statistieken op 30 juni en deze cijfers te beschouwen als het jaargemiddelde. Uit een eerdere oefening op de cijfers voor beide meetmomenten bleek dat het verschil tussen een telling op 30 juni en een jaargemiddelde uiterst beperkt is.

Verdeling naar gedetailleerde leeftijdsklasse en woongemeente

De statistieken van het RIZIV over de uitgaande grensarbeiders zijn slechts opgedeeld naar 10-jarige leeftijdsklassen en per woonarrondissement. Tot en met de update van 2012 werden de RIZIV-gegevens verder verdeeld naar 5-jarige leeftijdsklassen en naar Belgische woongemeenten (binnen de gekende arrondissementen) op basis van de Sociaal-Economische Enquête 2001 of – voor de werkenden in het land Luxemburg die wonen in de provincie Luxemburg – op basis van de gegevens van IGSS/IWEPS. Vanaf de update 2013 kunnen we evenwel beschikken over recentere gegevens via het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (eveneens gebaseerd op

gegevens van het NIC). Deze gegevens – weliswaar beschikbaar voor een jaar eerder dan het referentiejaar – sluiten qua tijdsperiode beter aan bij de brongegevens van RIZIV en laten een verdere verfijning toe om de uitgaande grensarbeiders, zoals gekend in de statistieken van het RIZIV, verder te verdelen naar leeftijd en woonplaats. In een klein aantal (grens)gemeenten kan dit leiden tot een beperkte breuk van het aantal grensarbeiders ten opzichte van voorgaande jaren.

Tabel 8 geeft een overzicht van de cijfers voor het Vlaams Gewest en België anno 2018. We onderscheiden vier groepen volgens het buurland waar men zijn job uitoefent.

Tabel 8. Uitgaande grensarbeid (15-64 jaar) (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)

	Vlaams Gewest	België
Naar Duitsland	565	6 284
Naar Luxemburg	983	8 125
Naar Frankrijk	943	43 339
Naar Nederland	29 667	31 003
Totaal	32 158	88 751

Bron: RIZIV (Bewerking Steunpunt Werk)

4.4.4. Internationale tewerkstelling (vanaf 2017)

Tot op heden liet geen enkele precieze, betrouwbare en gedetailleerde statistiek toe om de tewerkstelling in de internationale instellingen in België te meten. Vooral in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn dit soort instellingen sterk aanwezig. Vanaf 2016 meet BISA⁵ jaarlijks de internationale tewerkstelling in België (steeds op 31 december) op basis van een bevraging bij alle internationale instellingen. BISA werkt de data van deze bevragingen om tot gekruiste data naar woonplaats, leeftijd en geslacht. We rekenen deze metingen om tot een jaargemiddelde.

Een werknemer valt onder internationale tewerkstelling indien deze: (1) tewerkgesteld is in een vestiging van een internationale werkgever; (2) vrijgesteld is van RSZ-bijdragen (anders zijn ze al opgenomen in de statistieken); (3) voldoet aan de definitie van een 'loontrekkende werknemer' zoals gedefinieerd door de RSZ.⁶ Volgende groepen worden niet meegeteld: (a) Europese parlementsleden. Zij wonen meestal niet in België en worden analoog aan de Belgische federale en regionale parlementsleden niet opgenomen. Hetzelfde geldt voor delegaties van de EEAS. (b) Militair personeel bij NATO en SHAPE kan niet geteld worden omdat hun gegevens beschermd zijn. Ze worden echter ook niet opgenomen in het bevolkingsregister, dus ze vallen niet onder de populatie waarvan we de socio-economische positie in kaart brengen. (c) Stagiairs. We veronderstellen dat de stages bij internationale instellingen in de eerste plaats gaan om het aanbieden van leerervaring. Deze worden bij RSZ evenmin meegeteld, in tegenstelling tot stages waarvan het primaire doel de arbeidsprestatie is.

Diplomaten en consuls moeten zich niet inschrijven in het bevolkingsregister, ondanks dat ze verblijven in België, waardoor ze niet gekend zijn in de bevolkingsstatistieken. We nemen ze daarom niet op in de beroepsbevolking.

⁵ Voor de gehanteerde methode en andere methodologische verduidelijking bij de brondata verwijzen we naar het [methodologisch rapport](#) over de meting van de internationale tewerkstelling.

⁶ Met één uitzondering: werknemers in voltijds ouderschapsverlof voor een volledig kwartaal worden wel meegeteld; omdat de internationale tewerkstelling maar eenmaal per jaar gemeten wordt, kunnen we immers niet nagaan of werknemers al dan niet een vol kwartaal in ouderschapsverlof zijn, dus worden ze allemaal meegeteld.

Tabel 9. Berekening jaargemiddelde internationale tewerkstelling (woonplaats Vlaams Gewest en België; 2018)

15-64 jaar – Exclusief woongemeente onbekend		Vlaams Gewest	België
31 december 2017		6 587	40 255
31 december 2018		7 406	42 049
Jaargemiddelde 2018	= (31/12/2017 + 31/12/2018) / 2	6 997	41 152

Bron: BISA (Bewerking Steunpunt Werk)

4.5. Eindcorrecties

Een laatste stap bij het berekenen van de werkende beroepsbevolking betreft het minimaliseren van meetfouten, die opgespoord worden door het uitvoeren van interne controles. Op basis van de bronstatistieken – RSZ en RSVZ – kunnen dubbeltellingen niet worden uitgesloten. Een persoon kan gekend zijn bij RSZ en/of bij RSZPPO en/of bij RSVZ. Willen we komen tot een telling van het aantal werkenden waarbij elke persoon slechts een enkele maal geteld wordt, dan moet voor dergelijke dubbeltellingen gecontroleerd worden.

Deze correctie gebeurt op basis van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWH AM&SB) bij de KSZ. In het DWH AM&SB worden statistieken van verschillende sociale zekerheidsinstellingen onderling gekoppeld, waaronder ook de drie bronstatistieken.

Hierdoor is het mogelijk om op basis van het DWH AM&SB voor elke persoon na te gaan of hij via meerdere bronstatistieken als werkende staat geregistreerd. Op die manier zijn dubbeltellingen op te sporen. Voor de zelfstandigen en helpers in bijberoep houden we hierbij ook rekening met een eventueel statuut bij de RVA. We willen enkel de zelfstandigen en helpers in bijberoep tellen als werkenden wanneer zij niet gekend zijn bij de RVA.

Het DWH AM&SB is onderhevig aan een zekere decalage in de tijd. Op het moment van de berekening van de werkende beroepsbevolking voor 2018 hadden de meest recente gegevens uit het DWH AM&SB betrekking op 2017. De correcties op basis van het Datawarehouse verliepen analoog aan de methodologie van de nulmeting 2006.

In tabel 10 geven we de zogenaamde sleutels weer die werden berekend op basis van het Datawarehouse. In tabel 11a en tabel 11b worden deze sleutels toegepast op de cijfers voor het Vlaams Gewest en België in 2018. Voor de exacte methodologische beschrijving verwijzen we naar het methodologische rapport omtrent de nulmeting 2006.

Tabel 10. Berekening van de eindcorrecties (15-64 jaar) op basis van het DWH AM&SB bij de KSZ (Vlaams Gewest en België; 2de kwartaal 2017)

			DWH 30 juni 2017	
SLEUTEL 1			Vlaams Gewest	België
Gekend zowel bij RSZ als RSZPPO (a)			7 404	13 611
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	668	1 260
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	6 736	12 351
Gekend bij RSZ, ongeacht of de persoon elders gekend is (b)			2 151 486	3 407 093
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	668	1 260
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	6 736	12 351
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	136 901	211 779
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	2 007 181	3 181 703
Gekend bij RSZPPO, ongeacht of de persoon elders gekend is (c)			188 143	360 039
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	668	1 260
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	6 736	12 351
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ	10 684	20 591
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Niet gekend bij RSVZ	170 055	325 837
Berekening sleutel 1			= [a/(b+c)]	0,0032
				0,0036
			DWH 30 juni 2017	
SLEUTEL 2			Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als helper na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (d)			353	504
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	353	504
Gekend als helper na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (e)			368	528
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	0	0
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	12	20
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	3	4
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper na pensioen	353	504
Berekening sleutel 2			=(d/e)	0,9592
				0,9545

Vervolg tabel 10

				DWH 30 juni 2017	
SLEUTEL 3				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als helper in bijberoep (f)				241	449
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	241	449
Gekend als helper in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (g)				4 470	7 978
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	0	0
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	6	15
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	132	235
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	3 728	6 445
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	8	22
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	283	678
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Gekend bij RVA	72	134
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in bijberoep	Niet gekend bij RVA	241	449
Berekening sleutel 3				=(f/g)	
				0,0539	0,0563
				DWH 30 juni 2017	
SLEUTEL 4				Vlaams Gewest	België
Gekend bij RSZ en/of PPO én als helper in hoofdberoep (h)				686	1 009
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		0	1
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		634	930
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als helper in hoofdberoep		52	78
Berekening sleutel 4				=[h/(b+c)]	
				0,0003	0,0003
				DWH 30 juni 2017	
SLEUTEL 5				Vlaams Gewest	België
Enkel gekend als zelfstandige na pensioen (eventueel met statuut bij RVA) (i)				11 223	16 421
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		11 223	16 421
Gekend als zelfstandige na pensioen, ongeacht of de persoon elders gekend is (j)				11 657	17 152
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		1	5
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		406	661
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		27	65
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige na pensioen		11 223	16 421
Berekening sleutel 5				=(i/j)	
				0,9628	0,9574

Vervolg tabel 10

				DWH 30 juni 2017	
				Vlaams Gewest	België
SLEUTEL 6					
Enkel gekend als zelfstandige in bijberoep (k)				11 156	18 449
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	11 156	18 449
Gekend als zelfstandige in bijberoep, ongeacht of de persoon elders gekend is (l)				147 127	233 460
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	7	13
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	602	1 138
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	2 933	4 815
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	117 567	180 266
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	168	276
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	9 498	18 330
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Gekend bij RVA	5 196	10 173
Niet gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in bijberoep	Niet gekend bij RVA	11 156	18 449
Berekening sleutel 6				=(k/l)	0,0758
SLEUTEL 7				Vlaams Gewest	België
Gekend bij RSZ en/of PPO én als zelfstandige in hoofdberoep (m)				12 007	19 330
Gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		52	88
Gekend bij RSZ	Niet gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		11 318	18 117
Niet gekend bij RSZ	Gekend bij RSZPPO	Gekend bij RSVZ als zelfstandige in hoofdberoep		637	1 125
Berekening sleutel 7				=[m/(b+c)]	0,0051

Bron: DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 11a. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2018)

	Berekening	31/dec 2017	31/mrt 2018	30/jun 2018	30/sep 2018	31/dec 2018
Gekend bij RSZ (n)		2 156 421	2 165 568	2 171 872	2 182 962	2 187 161
Gekend bij RSZPPO (o)		188 053	187 361	187 515	187 325	187 368
Sleutel 1		0,0032	0,0032	0,0032	0,0032	0,0032
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	7 419	7 446	7 467	7 501	7 514
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	2 337 055	2 345 483	2 351 920	2 362 786	2 367 015
<hr/>						
Gekend als helper na pensioen (r)		302	317	332	346	361
Sleutel 2		0,9592	0,9592	0,9592	0,9592	0,9592
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	290	304	318	332	346
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	12	13	14	14	15
<hr/>						
Gekend als helper in bijberoep (u)		4 990	4 915	4 841	4 766	4 691
Sleutel 3		0,0539	0,0539	0,0539	0,0539	0,0539
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	269	265	261	257	253
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	4 721	4 650	4 580	4 509	4 438
<hr/>						
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	687	690	692	695	696
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		32 770	32 370	31 970	31 570	31 170
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	32 083	31 680	31 278	30 875	30 474

Vervolg tabel 11a (Vlaams Gewest)

	Berekening	31/dec 2017	31/mrt 2018	30/jun 2018	30/sep 2018	31/dec 2018
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		8 483	8 697	8 911	9 125	9 339
Sleutel 5		0,9628	0,9628	0,9628	0,9628	0,9628
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	8 167	8 373	8 579	8 785	8 991
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	316	324	332	340	348
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		155 978	157 698	159 417	161 137	162 856
Sleutel 6		0,0758	0,0758	0,0758	0,0758	0,0758
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	11 827	11 958	12 088	12 218	12 349
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	144 151	145 740	147 329	148 918	150 507
Sleutel 7		0,0051	0,0051	0,0051	0,0051	0,0051
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	12 032	12 075	12 108	12 164	12 186
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		407 715	409 834	411 953	414 072	416 191
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	395 683	397 759	399 845	401 908	404 005
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	2 175 135	2 181 991	2 186 866	2 196 146	2 198 824

Bron: RSZ, RSVZ, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 11b. Berekening van de eindcorrecties voor de data uit de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2018)

	Berekening	31/dec 2017	31/mrt 2018	30/jun 2018	30/sep 2018	31/dec 2018
Gekend bij RSZ (n)		3 414 972	3 430 599	3 444 550	3 457 869	3 467 284
Gekend bij RSZPPO (o)		360 812	360 332	359 916	360 986	362 275
Sleutel 1		0,0036	0,0036	0,0036	0,0036	0,0036
Raming dubbeltellingen tussen RSZ en RSZPPO (p)	(n+o)*sleutel 1	13 642	13 697	13 746	13 798	13 837
Gecorrigeerd aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, inclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, bijberoep of na pensioen (q)	(n+o)-p	3 762 142	3 777 234	3 790 720	3 805 057	3 815 722
Gekend als helper na pensioen (r)		415	432	450	467	484
Sleutel 2		0,9545	0,9545	0,9545	0,9545	0,9545
Groep 1: Raming helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben (s)	r*sleutel 2	396	413	429	446	462
Groep 2: Raming helpers na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (t)	r-s	19	20	20	21	22
Gekend als helper in bijberoep (u)		8 819	8 781	8 742	8 704	8 665
Sleutel 3		0,0563	0,0563	0,0563	0,0563	0,0563
Groep 3: Raming helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben (v)	u*sleutel 3	496	494	492	490	488
Groep 4: Raming helpers in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (w)	u-v	8 323	8 286	8 250	8 214	8 177
Sleutel 4		0,0003	0,0003	0,0003	0,0003	0,0003
Groep 5: Raming helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (x)	(n+o)*sleutel 4	1 011	1 015	1 019	1 023	1 026
Gekend als helper in hoofdberoep (y)		49 669	49 337	49 006	48 674	48 342
Groep 6: Raming helpers in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (z)	y-x	48 658	48 322	47 987	47 651	47 316

Vervolg tabel 11b						
	Berekening	31/dec 2017	31/mrt 2018	30/jun 2018	30/sep 2018	31/dec 2018
Gekend als zelfstandige na pensioen (aa)		11 839	12 100	12 360	12 621	12 881
Sleutel 5		0,9574	0,9574	0,9574	0,9574	0,9574
Groep 7: Raming zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben (ab)	aa*sleutel 5	11 334	11 584	11 833	12 083	12 332
Groep 8: Raming zelfstandigen na pensioen die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (ac)	aa-ab	505	516	527	538	549
<hr/>						
Gekend als zelfstandige in bijberoep (ad)		248 084	250 570	253 056	255 541	258 027
Sleutel 6		0,0790	0,0790	0,0790	0,0790	0,0790
Groep 9: Raming zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben (ae)	ad*sleutel 6	19 605	19 801	19 998	20 194	20 390
Groep 10: Raming zelfstandigen in bijberoep die daarnaast gekend zijn in een loontrekkend statuut (af)	ad-ae	228 479	230 769	233 058	235 347	237 637
<hr/>						
Sleutel 7		0,0051	0,0051	0,0051	0,0051	0,0051
Groep 11: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut (ag)	(n+o)*sleutel 7	19 374	19 452	19 522	19 595	19 650
Gekend als zelfstandige in hoofdberoep (ah)		661 495	664 421	667 348	670 274	673 200
Groep 12: Raming zelfstandigen in hoofdberoep die enkel in dit statuut gekend zijn (ai)	ah-ag	642 121	644 969	647 826	650 678	653 550
<hr/>						
Groep 13: Raming werkenden gekend bij RSZ en PPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	q-t-w-x-ac-af-ag	3 504 431	3 517 176	3 528 324	3 540 319	3 548 661

Bron: RSZ, RSVZ,, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Na de eindcorrecties op basis van het DWH AM&SB krijgen we een raming van het aantal werkenden op de laatste dag van ieder kwartaal voor volgende groepen:

Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben

Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen

De dertien groepen werkenden die we verkrijgen op basis van de bronstatistieken na de eindcorrecties, worden volgens de definities in paragraaf 4.1 als volgt onderverdeeld in drie statuten:

1) *Loontrekkenden*

- Groep 13: het aantal werkenden gekend bij RSZ en RSZPPO, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen
- Groep 2: het aantal helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 4: het aantal helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 8: het aantal zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut
- Groep 10: het aantal zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut

De loontrekkenden worden verder aangevuld met de studenten bij RSZ en bij RSZPPO, de grensarbeid, de internationale tewerkstelling en de PWA-werknemers (zie tabel 13).

2) *Zelfstandigen*

- Groep 12: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben

- Groep 11: het aantal zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrek-
kend statuut
- Groep 7: het aantal zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 9: het aantal zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben

3) *Helpers*

- Groep 6: het aantal helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben
- Groep 5: het aantal helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend
statuut
- Groep 1: het aantal helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben
- Groep 3: het aantal helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben

De aantallen worden verder omgerekend naar kwartaal- en jaargemiddelden zoals in de methodologie van de nulmeting 2006. Tabellen 12a en 12b geven de cijfers weer voor het Vlaams Gewest en België anno 2018.

Tabel 12a. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (Vlaams Gewest; 2018)

	Gemiddelde 1ste kwart. '18	Gemiddelde 2de kwart. '18	Gemiddelde 3de kwart. '18	Gemiddelde 4de kwart. '18	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO*, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	2 178 599	2 184 448	2 191 514	2 197 489	2 188 013
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	396 563	398 639	400 715	402 804	399 680
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	12 212	12 255	12 297	12 328	12 273
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	12 110	12 252	12 394	12 536	12 323
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	144 728	146 306	147 883	149 461	147 094
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	8 270	8 473	8 675	8 878	8 574
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	320	331	343	354	337
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	31 881	31 478	31 077	30 675	31 278
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	689	692	693	695	692
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	246	234	221	209	228
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	4 707	4 644	4 582	4 519	4 613
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	276	275	273	272	274
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	33	50	66	82	58

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2017 + 31 maart 2018) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2018 + 30 juni 2018) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2018 + 30 september 2018) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2018 + 31 december 2018) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2018 + gemiddelde 2de kwartaal 2018 + gemiddelde 3de kwartaal 2018 + gemiddelde 4de kwartaal 2018) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 12b. Berekening van de kwartaalgemiddelden en het jaargemiddelde na de eindcorrecties op de bronstatistieken (15-64 jaar) (België; 2018)

	Gemiddelde 1ste kwart. '18	Gemiddelde 2de kwart. '18	Gemiddelde 3de kwart. '18	Gemiddelde 4de kwart. '18	Gemiddelde 4 kwartaal- gemiddelden
Aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO*, exclusief personen die dit loontrekkend statuut combineren met een statuut als helper of zelfstandige in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen *	3 510 803	3 522 692	3 534 223	3 544 367	3 528 021
Zelfstandigen in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	643 263	646 101	648 959	651 840	647 541
Zelfstandigen in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	19 695	19 783	19 852	19 897	19 807
Zelfstandigen in bijberoep die enkel dit statuut hebben	20 003	20 204	20 405	20 607	20 305
Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	229 324	231 609	233 893	236 177	232 751
Zelfstandigen na pensioen die enkel dit statuut hebben	11 456	11 696	11 936	12 176	11 816
Zelfstandigen na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	513	534	554	575	544
Helpers in hoofdberoep die enkel dit statuut hebben	48 489	48 154	47 819	47 485	47 987
Helpers in hoofdberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	1 014	1 018	1 020	1 023	1 019
Helpers in bijberoep die enkel dit statuut hebben	460	437	413	390	425
Helpers in bijberoep die dit combineren met een loontrekkend statuut	8 340	8 325	8 309	8 294	8 317
Helpers na pensioen die enkel dit statuut hebben	366	359	351	343	355
Helpers na pensioen die dit combineren met een loontrekkend statuut	57	82	107	132	95

Gemiddelde 1ste kwartaal = (31 december 2017 + 31 maart 2018) /2

Gemiddelde 2de kwartaal = (31 maart 2018 + 30 juni 2018) /2

Gemiddelde 3de kwartaal = (30 juni 2018 + 30 september 2018) /2

Gemiddelde 4de kwartaal = (30 september 2018 + 31 december 2018) /2

Jaargemiddelde = (gemiddelde 1ste kwartaal 2018 + gemiddelde 2de kwartaal 2018 + gemiddelde 3de kwartaal 2018 + gemiddelde 4de kwartaal 2018) /4

* Het eindresultaat van het aantal werkenden bij RSZ en RSZPPO wijkt licht af van dit jaargemiddelde, aangezien later nog een correctie volgt van de negatieve aantallen bij de niet-actieven

Bron: RSZ, RSVZ, DWH AM&SB (Bewerking Steunpunt Werk)

5. Niet-beroepsactieve bevolking

5.1. Concept

De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit de personen die in België of het Vlaams Gewest wonen en die tijdens een referentieperiode niet werken en niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar werk. Het gaat om alle personen die niet bij de beroepsbevolking geteld worden.

5.2. Bronstatistieken

Er bestaan geen bronstatistieken op basis waarvan we de niet-beroepsactieve bevolking kunnen ramen. Wel kennen we op basis van de bevolkingsstatistieken van Statbel de totale bevolking die in België of het Vlaams Gewest woont (paragraaf 1). Tevens becijferden we de beroepsbevolking als de som van de niet-werkende werkzoekenden en de werkenden (paragraaf 2). Wanneer we deze laatste groep aftrekken van de totale bevolking, kennen we de omvang van de niet-beroepsactieve bevolking.

5.3. Negatieve aantallen bij de niet-beroepsactieven

Het aantal niet-beroepsactieven wordt berekend als de bevolking verminderd met de beroepsbevolking (bevolking - beroepsbevolking). In sommige gevallen – meestal in kleine gemeenten en in de meest actieve leeftijdsklassen – leidt dit tot een negatief aantal niet-beroepsactieven. Gezien de wijze van berekening impliceert dit eigenlijk dat de beroepsbevolking (werkenden + niet-werkende werkzoekenden) groter is dan de bevolking. Omdat we het aantal niet-werkende werkzoekenden volledig overnemen van de RVA-statistieken kunnen we veronderstellen dat de oorzaak hiervan zich situeert bij de raming van het aantal werkenden. Dit betekent dat we er in sommige gevallen niet in slagen om alle dubbeltellingen tussen de verschillende bronbestanden of bijstellingen weg te werken. Hierdoor overschatten we in sommige cellen het aantal werkenden, wat dan weer leidt tot een overschatting van de beroepsbevolking en dus een negatief aantal niet-beroepsactieven.

Om deze negatieve aantallen te voorkomen wordt er een bijkomende correctie gedaan op het totaal aantal geraamde werkenden. Meer specifiek wordt het negatieve saldo van de niet-beroepsactieven in rekening – in vermindering – gebracht bij de raming van het aantal werkenden (meer bepaald bij de loontrekkenden gekend bij RSZ en RSZPPO).

Echter, ook na deze correctie komt het voor dat er in een paar cellen nog een zeer miniem negatief aantal voorkomt, wat dan weer te wijten is aan afrondingsprocedures in de verschillende bewerkingen.

6. Eindresultaat Vlaamse Arbeidsrekening 2018

Tabel 13a. Bevolking (15-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	4 180 208	7 325 389
Niet-beroepsactief	1 105 461	2 128 611
Beroepsbevolking	3 074 747	5 196 778
Nwwz	195 865	494 589
Werkenden	2 878 882	4 702 189
Loontrekkenden	2 413 561	3 952 935
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 187 998	3 527 984
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	147 094	232 751
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	337	544
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 613	8 317
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	58	95
PWA-werknemers	959	1 665
Studenten gekend bij RSZPPO	1 940	3 266
Studenten gekend bij RSZ	31 408	48 413
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	565	6 283
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	983	8 125
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	943	43 339
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	29 667	31 003
Internationale tewerkstelling	6 997	41 152
Zelfstandigen	432 850	699 468
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	399 680	647 541
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	12 273	19 807
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	12 323	20 305
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	8 574	11 816
Helpers	32 471	49 785
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	31 278	47 987
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	692	1 019
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	228	425
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	274	355

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ, RSVZ, RIZIV, RVA, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 13b. Bevolking (20-64 jaar) naar socio-economische positie (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2018)

	Vlaams Gewest	België
Bevolking	3 834 490	6 697 182
Niet-beroepsactief	804 879	1 573 833
Beroepsbevolking	3 029 610	5 123 349
Nwwz	184 866	476 793
Werkenden	2 844 744	4 646 556
Loontrekkenden	2 380 639	3 899 288
Werkenden bij RSZ en RSZPPO, exclusief combinaties met statuut als zelfstandige of helper in hoofdberoep, in bijberoep of na pensioen	2 173 878	3 501 563
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige in bijberoep	146 983	232 613
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als zelfstandige na pensioen	337	544
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut als helper in bijberoep	4 612	8 315
Loontrekkenden, in combinatie met een statuut helper na pensioen	58	95
PWA-werknemers	959	1 665
Studenten gekend bij RSZPPO	966	1 527
Studenten gekend bij RSZ	13 765	23 275
Uitgaande grensarbeid naar Duitsland	564	6 253
Uitgaande grensarbeid naar Frankrijk	981	8 116
Uitgaande grensarbeid naar Luxemburg	941	43 240
Uitgaande grensarbeid naar Nederland	29 600	30 933
Internationale tewerkstelling	6 996	41 149
Zelfstandigen	431 670	697 567
Zelfstandigen in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	398 527	645 678
Zelfstandigen in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	12 250	19 773
Zelfstandigen in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	12 319	20 300
Zelfstandigen na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	8 574	11 816
Helpers	32 435	49 700
Helpers in hoofdberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	31 242	47 902
Helpers in hoofdberoep, in combinatie met loontrekkend statuut	692	1 019
Helpers in bijberoep, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	228	425
Helpers na pensioen, exclusief combinaties met een loontrekkend statuut	274	355

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening o.b.v. RSZ, RSVZ, RIZIV, RVA, Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), DWH AM&SB bij de KSZ, FOD WASO (Bewerking Steunpunt Werk)

7. Werkende beroepsbevolking: detailtabellen

7.1. Loontrekkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en arbeidsregime

7.1.1. Bron

De loontrekkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van een aantal bronbestanden: RSZ, RSZPPO, RIZIV, RVA (voor de PWA-ers) en BISA.

7.1.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het arbeidsregime en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

ARBEIDSREGIME

Het arbeidsregime omvat drie categorieën: de werkenden in een voltijds regime, de werkenden in een deeltijds regime en de werkenden in een speciaal regime. De *deeltijdse* prestaties betreffen de prestaties van de werknemer die gemiddeld slechts een gedeelte presteert van de arbeidstijd van de referentiepersoon, d.i. de voltijdse werknemer in dezelfde onderneming (of bij gebrek daaraan in dezelfde sector) die dezelfde arbeid uitoefent als de betrokken werknemer.

De groep personen met een *speciaal* arbeidsregime omvat de prestaties als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties. Seizoensarbeid heeft betrekking op korte arbeidsperiodes, hetzij als gevolg van de seizoensgebonden aard van het werk, hetzij als gevolg van de noodzaak van de onderneming en om een beroep te doen op versterking voor bepaalde periodes van het jaar. De interim-arbeid betreft de werknemers die door een erkend uitzendbureau ter beschikking gesteld worden van een gebruiker. De aanduiding 'gelimiteerde prestaties' geldt voor werknemers die verbonden zijn met de werkgever via een contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt. Het betreffen hier bijvoorbeeld extra's in de horeca, monitoren in de socio-culturele sector, die voor slechts enkele uren worden aangeworven. De specifieke regelingen voor gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw en in de horeca worden ook onder deze categorie opgenomen.

Van de internationale werknemers is het arbeidsregime niet gekend.

WSE(42)-SECTORINDELING

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt eerst een indeling gemaakt in de vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

Binnen deze hoofdsectoren wordt een meer gedetailleerde opsplitsing gemaakt volgens 42 WSE-sectoren, gebaseerd op de Nace-Bel-nomenclatuur 2008.

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

TIJDREEKSBREUKEN

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op de globale tewerkstelling en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector 'Ter beschikkingstelling van personeel' (Nace 78) of onder 'Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren 'Diensten in verband met gebouwen' (poetshulp) (Nace 81) en 'Overige persoonlijke diensten' (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 ('draadgebonden communicatie'), 85.3 ('secundair onderwijs') en 85.4 ('hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs').
- Voor de cijfers van 2013 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector 'Algemene Overheidsdiensten' (Nace-sector 84.2).
- Integratie van de internationale tewerkstelling in de cijfers vanaf 2017 (gemeten door BISA). De loontrekkenden werkzaam bij een internationale instelling waren voordien niet gekend als 'werkend' maar als 'niet-beroepsactief', omdat er geen enkele betrouwbare en volledige statistiek bestond die hen in kaart bracht. Dit zorgt voor een tijdreeksbreuk tussen 2016 en 2017. Er komen ongeveer 40 700 werkenden bij, waarvan ongeveer 30 300 wonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, 7000 in het Vlaams Gewest en 3400 in het Waals Gewest. Personen waarvan de woongemeente niet gekend is, tellen we niet mee. Deze loontrekkenden vallen allemaal onder de quartaire sector; de internationale scholen onder nace 85 (q05) en de andere internationale instellingen onder nace 99 (q03).
- Op 1 januari 2018 is de Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden (HVKZ) opgegaan in twee andere instellingen van sociale zekerheid: de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (HZIV). Dit resulteert in ongeveer 1000 bijkomende werknemers in de sector 'Transport' (t5)
- In de RSZ PPO bestanden vóór 2017 werd gewerkt met de methodologie eigen aan de RSZPPO. Vanaf 2017 heeft de RSZ de inning van de sociale zekerheidsbijdragen van de werknemers tewerkgesteld bij de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten overgenomen van de RSZPPO/DIBISS.

Hierdoor werd ook RSZ-methodologie geïntegreerd binnen RSZ PPO data en werden enkele afwijkingen rechtgezet. Één van deze afwijkingen had een redelijke impact: leerkrachten van gemeentelijk-provinciaal onderwijs die een vergoeding ontvingen voor middagtoezicht/busbegeleiding werden in de DMFAPPO aangegeven en daardoor ook geteld als werkend bij RSZ PPO. De leerkrachten in gemeenschaps- of vrij onderwijs kunnen ook zo een vergoeding hebben maar deze werden niet aangegeven door de inrichtende macht. Als gevolg hiervan is de correctiesleutel voor dubbeltellingen tussen RSZ en RSZ PPO in België gedaald van 0,0050 naar 0,0036. Deze methodologische wijziging resulteert in een 5000 tal extra loontrekkenden.

7.1.3. Tabellen

De raming van de loontrekkende beroepsbevolking naar sector (Nace-code op 3 digits) en arbeidsregime gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle (sector)details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.1.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de loontrekkenden af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden bevatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de loontrekkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende RSZ- en RSZPPO-data. De loontrekkenden worden hiertoe in drie groepen verdeeld:

- (1) *De studenten gekend bij RSZ en RSZPPO* – We beschikken voor alle kwartalen over RSZ en RSZPPO -data waarin de studenten opgesplitst worden naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse en sector. We beschouwen alle studenten als deeltijds werkenden.
- (2) *De PWA-werknemers* – Een tweede groep omvat de PWA-werknemers. Zij worden allen als deeltijds werkend beschouwd en worden allen toegewezen aan Nace-sector 78.100 'Arbeidsbemiddeling' (Nace-Bel-nomenclatuur 2008) waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.
- (3) *De internationale werknemers* – Vanaf 2017 zit deze groep er ook in. De internationale scholen vallen onder nace 85 (q05) en de andere internationale instellingen onder nace 99.0 (q03).
- (4) *De overige loontrekkenden* – Een vierde en laatste groep omvat alle overige loontrekkenden. Het gaat dan om de uitgaande grensarbeiders en de loontrekkenden gekend bij RSZ of RSZPPO, eventueel in combinatie met een statuut als zelfstandige of helper in bijberoep of na pensioen. Deze derde groep wordt verdeeld naar sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime aan de hand van bijkomende bestanden van RSZ en RSZPPO. Op basis van deze bestanden berekenen we sleutels die we toepassen op de groep loontrekkenden.

Wanneer we de drie groepen van loontrekkenden terug bij elkaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van het *totaal aantal loontrekkenden* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 3 digits) en arbeidsregime. De sectorgegevens volgens Nace-code op 3 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.

7.2. Werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut

7.2.1. Bron

De totale werkende beroepsbevolking wordt berekend op basis van RSZ, RSZPPO RIZIV, RVA (voor de PWA-ers), BISA en RSVZ. De verdeling van de totale werkende beroepsbevolking naar WSE(42)-sector en statuut werd gebaseerd op bijkomende bestanden van RSVZ, RSZPPO en RSZ.

7.2.2. Definities

De tabellen omvatten naast woonplaats, geslacht en leeftijd ook het statuut en de WSE(42)-sector van tewerkstelling.

STATUUT

De werkende beroepsbevolking wordt opgedeeld in drie categorieën:

- (1) De *loontrekkenden* zijn de werkende personen die in loonverband werken of door een statuut verbonden zijn. Zij werken op grond van een formeel aangegane overeenkomst onder het gezag van een werkgever en ontvangen daarvoor een loon. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de loontrekkenden geteld wanneer men de loontrekkende job combineert met een statuut als zelfstandige of helper dat niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend.
- (2) De *zelfstandigen* zijn de werkende personen die voor eigen rekening werken, zonder dat er een ondergeschikt verband is met een werkgever. Zij oefenen een bij officiële instanties geregistreerde bedrijvigheid uit met de intentie daaruit inkomsten te verwerven. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de zelfstandigen geteld wanneer men de zelfstandige activiteit uitoefent in hoofdberoep. Als de zelfstandige activiteit niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.
- (3) De *helpers* zijn de werkende personen die een zelfstandige bijstaan in de uitoefening van diens activiteit zonder dat er een ondergeschikt verband is. Personen die meerdere jobs combineren, worden bij de helpers geteld wanneer de activiteit van helper wordt uitgeoefend in hoofdberoep. Als de activiteit van helper niet in hoofdberoep wordt uitgeoefend, behoort men tot de loontrekkenden.

WSE(42)-SECTORINDELING

(zie supra: 7.1.2. Definities)

7.2.3. Tabellen

De raming van de werkende beroepsbevolking naar statuut en sector (Nace-code 2 digits) gebeurt op gemeentelijk niveau, naar geslacht en gedetailleerde leeftijdsklasse. Niet alle details worden evenwel aangeboden in de verschillende tabellen op de website.

7.2.4. Integratie

Uit de basistabellen van de Vlaamse Arbeidsrekening zonderen we de totale werkende beroepsbevolking af. Deze groep werd berekend aan de hand van een specifieke methodologie, inclusief correcties en bijschattingen. Niet alle bronbestanden omvatten informatie over het arbeidsregime en de sector van de werkende in kwestie. Waar deze informatie ontbreekt, wordt beroep gedaan op bijkomende data van RSZ, RSZPPO en RSVZ.

Deze raming gebeurt afzonderlijk voor de drie statuten:

- (1) De *loontrekkenden* naar sector worden gedistilleerd uit de berekeningen van de loontrekkenden naar sector en regime (zie paragraaf 7.1). De sectorgegevens per Nace-code op 3 digits worden omgerekend naar Nace-codes op 2 digits om de gegevens van de loontrekkenden te kunnen integreren met de gegevens van de zelfstandigen en helpers.
- (2) Voor de verdeling naar Nace-code gaan we uit van de componenten zelfstandigen en helpers zoals berekend in de basistabellen van de werkende beroepsbevolking, inclusief correcties of bijstellingen. De sectorale verdeelsleutels worden berekend op basis van de originele RSVZ-data naar gemeente, geslacht, leeftijd en Nace-sector (2 digits), die worden omgezet naar een jaargemiddelde en vervolgens worden toegepast op de 'gecorrigeerde' data uit de basistabellen (opgesplitst voor de zelfstandigen in hoofdberoep, de zelfstandigen in bijberoep/na pensioen en de helpers).

Wanneer we de loontrekkenden, de zelfstandigen en de helpers terug bij mekaar brengen, bekomen we een raming van het jaargemiddelde van de *totale werkende beroepsbevolking* naar gemeente, geslacht, gedetailleerde leeftijdsklasse, sector (Nace-code 2 digits) en statuut. De sectorgegevens volgens Nace-code op 2 digits worden omgezet naar WSE(42)-sectoren.